

Uchwała Nr XXIII/65/2020
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy
z dnia 16 września 2020 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności w części uchwały Nr XXV/44/2020 Rady Gminy Sadki z dnia 27 sierpnia 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości niezamieszkałych położonych na terenie Gminy Sadki oraz określenia warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137), art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713), art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1579 z późn. zm.) oraz art. 6ka ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy

uchwała, co następuje:

stwierdza nieważność uchwały Nr XXV/44/2020 Rady Gminy Sadki z dnia 27 sierpnia 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości niezamieszkałych położonych na terenie Gminy Sadki oraz określenia warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej w części dotyczącej:

- pkt VI załącznika do uchwały Nr XXV/44/2020 Rady Gminy Sadki z dnia 27 sierpnia 2020 r. w zakresie słów „Oświadczam, że zobowiązuję się do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów (zaznacz właściwy kwadrat) TAK NIE”;
- pkt VI załącznika do uchwały Nr XXV/44/2020 Rady Gminy Sadki z dnia 27 sierpnia 2020 r. w zakresie słów „Oświadczam, że w przypadku stwierdzenia przez firmę wywożącą odpady komunalne niewłaściwej segregacji odpadów wyrażam, zgodę na obciążenie mnie podwyższoną opłatą za pojemnik wraz z opisem: Wielkość pojemnika 1 x stawka opłaty za pojemnik w przypadku prowadzenia nieselektywnej zbiórki odpadów komunalnych x 2 częstotliwość odbioru odpadów na miesiąc = zł. Podpis.....”;
- pkt VI załącznika do uchwały Nr XXV/44/2020 Rady Gminy Sadki z dnia 27 sierpnia 2020 r. w zakresie słów „W przypadku nieprowadzenia selektywnej zbiórki odpadów komunalnych Liczba pojemników na niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne x stawka opłaty za pojemnik x dwukrotna częstotliwość odbioru odpadów na miesiąc wraz z objaśnieniem tabelaryczno-słownym wyliczenia łącznej miesięcznej sumy do zapłaty w przypadku prowadzenia nieselektywnej zbiórki odpadów komunalnych (w zł)”

Uzasadnienie

Rada Gminy Sadki podjęła w dniu 27 sierpnia 2020 r. uchwałę Nr XXV/44/2020 w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych położonych na terenie Gminy Sadki oraz określenia warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Uchwała wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w dniu 31 sierpnia 2020 r. i była przedmiotem badania nadzorczego na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 16 września 2020 r. O terminie posiedzenia Kolegium, pismem z dnia 9 września 2020 r. znak RIO-KA-4010-XXIII-3/2020, zawiadomieni zostali Pan Dariusz Gryniewicz - Wójt Gminy Sadki oraz Pan Andrzej Niedbała - Przewodniczący Rady Gminy Sadki, którzy na podstawie art. 15zxx ust. 1 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568) oraz w związku treścią § 4 zarządzenia Nr 4/2020 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy z dnia 2 kwietnia 2020 r. w sprawie obradowania w zdalnym trybie Kolegium i Składów Orzekających Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, zostali poinformowani o możliwości złożenia pisemnych wyjaśnień w badanej sprawie. Wójt Gminy oraz Przewodniczący Rady, w dniu 15 września 2020 r. wystosowali pismo, w którym odnieśli się do zakwestionowanej w uchwale treści. Wyjaśnienia przedstawicieli Gminy zostały przez Kolegium uwzględnione przy badaniu niniejszej uchwały.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy zważyło, co następuje.

Rada Gminy Sadki określiła wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami, składanej przez właścicieli nieruchomości niezamieszkałych położonych na terenie Gminy Sadki oraz warunki i tryb jej składania za pomocą środków komunikacji elektronicznej, stanowiącej załącznik do niniejszej uchwały.

W punkcie VI załącznika do uchwały dotyczącym ustalenia miesięcznej wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi postanowiono, że właściciel nieruchomości obowiązany jest do złożenia oświadczenia zobowiązującego do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy wskazuje, że zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1579 z późn. zm.) rada gminy jest obowiązana dostosować uchwały wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym do przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie do 31 grudnia 2020 r.

Obowiązujące przepisy nie przewidują możliwości składania przez właściciela nieruchomości niezamieszkałej położonej na terenie Gminy Sadki oświadczenia zobowiązującego do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów.

Ponadto, w części końcowej punktu VI załącznika do uchwały zdecydowano o wyrażeniu zgody w formie oświadczenia na obciążenie podwyższoną opłatą za pojemnik w przypadku stwierdzenia przez firmę wywożącą odpady komunalne niewłaściwej segregacji odpadów, zamieszczając jednocześnie w deklaracji sposób wyliczenia łącznej wysokości opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Jednym z przepisów wprowadzonych ww. nowelizacją jest dodany art. 6ka dotyczący wszczęcia postępowania w sprawie określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez organ wykonawczy danej jednostki samorządu terytorialnego w przypadku niedopełnienia przez właściciela nieruchomości obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Zgodnie z jego brzmieniem wójt określa, w drodze decyzji, wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za miesiąc lub miesiące, a w przypadku nieruchomości, o których mowa w art. 6j ust. 3b, za rok, w których nie dopełniono obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych, stosując wysokość stawki opłaty podwyższonej, o której mowa w art. 6k ust. 3. Nie ma zatem podstaw prawnych do ustalania wysokości opłaty podwyższonej w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Pismem Nr RO.0711.28.2020.KK z dnia 15 września 2020 r. Wójt Gminy Sadki złożył wyjaśnienia, w których m.in. wskazał, cyt.: *„Wybór sposobu zbierania odpadów komunalnych w ocenie Wójta Gminy Sadki został zachowany, ponieważ Gminę Sadki do dnia 30 czerwca 2021 r. obowiązuje umowa zawarta z Zakładem Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Świeciu, której przedmiotem jest świadczenie usług w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych położonych na terenie Gminy Sadki. W wyjaśnieniach wskazał na zapisy art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1579 z późn. zm.), który stanowi o tym, że: „Umowy o udzielenie zamówienia publicznego na odbieranie oraz odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, a także umowy na prowadzenie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, zawarte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowują ważność przez okres, na jaki zostały zawarte”.*

Podkreślił, że Rada Gminy Sadki na sesji w dniu 25 czerwca 2020 r. uchylila uchwałę Nr XXII/59/2012 z dnia 27 września 2012 r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne z mocą obowiązująca od dnia 1 lipca 2021 r., zatem po zakończeniu umowy z przedsiębiorstwem odbierającym odpady komunalne.

Nadmienil, że wprowadzenie obowiązku prowadzenia segregacji odpadów komunalnych od dnia 1 stycznia 2021 r. spowoduje, że znacznie zmniejszą się wpływy do budżetu gminy z tytułu opłaty za odpady komunalne, które wnoszą właściciele nieruchomości niezamieszkałych od wielkości pojemnika, w którym gromadzone są niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne. Zaznaczył, że powyższe związane jest z ustaleniem i wprowadzeniem stawek opłat za pojemnik o określonej pojemności przeznaczony do zbierania odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości na miesiąc w wysokości nie wyższej niż 3,2% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem za pojemnik 1100 l, czyli 58,21 zł na miesiąc. Podniósł w piśmie, że zastosowanie przepisów znowelizowanej ustawy spowodowałoby obniżenie dotychczasowej stawki tej opłaty o 181,79 zł miesięcznie, natomiast w przypadku nieprowadzenia selektywnej zbiórki miesięczna opłata za opróżnienie pojemnika 1100 l zmniejszyłaby się o kwotę 363,58 zł.

Dodał również, że większość właścicieli nieruchomości niezamieszkałych składając deklarację o wysokości opłaty zadeklarowała niesegregowanie odpadów, ponieważ zbiórka selektywna jest w gminie prowadzona w systemie workowym i nie wszyscy właściciele nieruchomości niezamieszkałych (sklepy, zakłady fryzjerskie, zakłady krawieckie, restauracje) mają możliwość przechowywania worków z odpadami.

W podsumowaniu złożonych wyjaśnień wskazał, iż mając na uwadze zmniejszone wpływy do budżetu z opłaty śmieciowej, zapis art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw uznano, że obowiązek prowadzenia segregacji odpadów komunalnych na terenie Gminy Sadki zostanie wprowadzony z dniem 1 lipca 2021 r.

Kolegium Izby stwierdza, iż w złożonych wyjaśnieniach Wójt Gminy Sadki nie odniósł się do stwierdzonej w trakcie badania nadzorczego nieprawidłowości związanej z nieuprawnionym wprowadzeniem w punkcie VI załącznika do uchwały obowiązku składania oświadczenia zobowiązującego do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów przez właściciela nieruchomości niezamieszkałej położonej na terenie gminy. Nie ustosunkował się również do postanowienia zobowiązującego właściciela nieruchomości niezamieszkałej położonej na terenie gminy do wyrażenia zgody na obciążenie podwyższoną opłatą w przypadku stwierdzenia przez firmę wywożącą odpady komunalne niewłaściwej segregacji odpadów.

Po analizie zapisów uchwały będącej przedmiotem badania nadzorczego i złożonych wyjaśnień Kolegium Izby nie podziela stanowiska Gminy Sadki, tym nie mniej nie stwierdza nieważności całej uchwały, a jedynie ogranicza się do stwierdzenia jej nieważności w części dotyczącej nieuprawnionych (nieaktualnych) postanowień dotyczących ustalania miesięcznej wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zamieszczonych w punkcie VI załącznika do uchwały.

W tym stanie faktycznym i prawnym należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie:

Na niniejszą uchwałę przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy, za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, w terminie 30 dni od daty doręczenia.

Przewodniczący Kolegium,
Daniel Jurewicz